

Z A K O N

O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA IZMEĐU REPUBLIKE SRBIJE I KRALJEVINE ŠPANIJE O RAZMENI I UZAJAMNOJ ZAŠTITI TAJNIH PODATAKA

Član 1.

Potvrđuje se Sporazum između Republike Srbije i Kraljevine Španije o razmeni i uzajamnoj zaštiti tajnih podataka, potpisan 13. marta 2014. godine, u Madridu, u originalu na srpskom i španskom jeziku.

Član 2.

Tekst Sporazuma u originalu na srpskom jeziku glasi:

**Sporazum
između
Republike Srbije
i
Kraljevine Španije
o razmeni i uzajamnoj zaštiti tajnih podataka**

Republika Srbija i Kraljevina Španija (u daljem tekstu: „strane”),
u želji da osiguraju zaštitu tajnih podataka koji se razmenjuju ili stvaraju
između strana ili između javnih i privatnih subjekata u njihovoj nadležnosti,
sporazumele su se o sledećem:

Član 1.

Cilj

Ovim sporazumom strane se obavezuju da preduzimaju sve odgovarajuće
mere da, u skladu sa svojim zakonodavstvima i poštujući nacionalne interese i
bezbednost, osiguraju zaštitu tajnih podataka koji se razmenjuju ili stvaraju u skladu
sa ovim sporazumom.

Član 2.

Oblast primene

1. Ovim sporazumom određuju se procedure za zaštitu tajnih podataka
koji se razmenjuju ili stvaraju između strana ili između javnih i privatnih subjekata
u njihovoj nadležnosti.
2. Nijedna od strana neće se pozivati na ovaj sporazum kako bi pribavila
tajne podatke koje je druga strana primila od treće strane.

Član 3.

Definicije

Radi primene ovog sporazuma navedeni pojmovi imaju sledeće značenje:

1. **ugovor s tajnim podacima** jeste ugovor ili podugovor, uključujući i
pregovore pre njihovog zaključivanja, koji sadrži tajne podatke ili podrazumeva
pristup tim podacima;
2. **tajni podaci** jesu podaci ili materijali za koje je utvrđeno da zahtevaju
zaštitu od neovlašćenog otkrivanja i koji su kao takvi obeleženi određenom
oznacom tajnosti u skladu s nacionalnim zakonodavstvom;
3. **nadležni organ** jeste organ kojeg je jedna strana odredila da je
nadležan za primenu ovog sporazuma i nadzor nad tom primenom;
4. **ugovarač** jeste pravno lice koje poseduje poslovnu sposobnost za
zaključivanje ugovora u skladu sa odredbama ovog sporazuma;
5. **bezbednosni certifikat za pravno lice** jeste pozitivno rešenje koje je
izdao nadležni organ i kojim se sa stanovišta bezbednosti potvrđuje da pravno

lice poseduje fizičke i organizacione kapacitete za rukovanje tajnim podacima i njihovo čuvanje u skladu s nacionalnim zakonodavstvom;

6. **princip „potrebno je da zna”** označava da postoji potreba da se pristupi tajnim podacima u okviru delokruga određenog službenog položaja i radi izvršenja posebnog zadatka;

7. **strana davalac** jeste strana koja stvara tajne podatke ili ih prenosi drugoj strani;

8. **bezbednosni certifikat za fizička lica** jeste pozitivno rešenje koje je izdao nadležni organ i kojim se potvrđuje da fizičko lice ispunjava uslove da pristupi tajnim podacima u skladu s nacionalnim zakonodavstvom;

9. **strana primalac** jeste strana koja prima tajne podatke koje je stvorila strana davalac ili ih je njoj prenela;

10. **treća strana** jeste svaka država ili međunarodna organizacija koja nije strana u ovom sporazumu.

Član 4.

Nadležni organi

1. Nadležni organi odgovorni za primenu ovog sporazuma su:

za Republiku Srbiju:

Kancelarija Saveta za nacionalnu bezbednost i zaštitu tajnih podataka;

za Kraljevinu Španiju:

državni sekretar, direktor Nacionalnog obaveštajnog centra,
Nacionalna kancelarija za bezbednost.

2. Strane će jedna drugu diplomatskim putem obavestavati o svakoj izmeni njihovog zakonodavstva koja se odnosi na nadležnosti nadležnih organa.

Član 5.

Oznake tajnosti i ekvivalenti

1. Tajnim podacima koji se prenose ili stvaraju u okviru oblasti primene ovog sporazuma strane obezbeđuju isti stepen zaštite koji je predviđen za njihove tajne podatke ekvivalentnog stepena tajnosti.

2. Strana davalac određuje, menja ili skida oznaku tajnosti koja je dodeljena tajnim podacima. Strana davalac bez odlaganja, pisanim putem, obavestava stranu primaoca o donetim odlukama kako bi se primenile odgovarajuće bezbednosne mere.

3. Strane su saglasne da su sledeći stepeni tajnosti ekvivalentni i podudarni sa stepenima tajnosti koji se navode u sledećoj tabeli:

Za Republiku Srbiju	Za Kraljevinu Španiju
DRŽAVNA TAJNA	SECRETO
STROGO POVERLJIVO	RESERVADO
POVERLJIVO	CONFIDENCIAL
INTERNO	DIFUSION LIMITADA

Član 6.

Principi bezbednosti

1. Pristup tajnim podacima stepena tajnosti POVERLJIVO/CONFIDENCIAL ili većeg stepena tajnosti ograničava se na fizička lica koja u izvršavanju svojih zadataka postupaju u skladu s principom „potrebno je da zna”, koja je nadležni organ za to ovlastio i koja imaju bezbednosni certifikat za fizička lica odgovarajućeg stepena tajnosti. Pristup tajnim podacima stepena tajnosti INTERNO/ DIFUSION LIMITADA ograničava se na fizička lica koja postupaju u skladu s principom „potrebno je da zna” i propisno su za to ovlašćena i obučena.

2. Strana primalac ne prenosi tajne podatke trećoj strani niti bilo kojem fizičkom licu ili javnom i privatnom subjektu koje ima državljanstvo treće strane bez pisanog odobrenja strane davaoca.

3. Tajni podaci koriste se samo u onu svrhu za koju su preneti na osnovu svakog sporazuma koji su strane potpisale, kao i na osnovu ugovora s tajnim podacima.

4. Nadležni organi strana, na zahtev, obaveštavaju jedan drugog o svojim bezbednosnim standardima, procedurama i praksama u vezi sa zaštitom tajnih podataka kako bi ostvarili i primenili slične bezbednosne standarde.

5. Nadležni organi strana obaveštavaju jedan drugog o merama primenjenim za zaštitu tajnih podataka koji se prenose ili stvaraju na osnovu ovog sporazuma.

Član 7.

Bezbednosni certifikati

1. Nadležni organi strana, na zahtev, pružaju jedan drugom pomoć za vreme obavljanja postupka provere svojih državljana ili pravnih lica koja su stalno nastanjena ili borave na teritoriji jedne ili druge strane, u skladu s nacionalnim zakonodavstvom.

2. Strane priznaju bezbednosne certifikate za fizička i pravna lica izdate u skladu sa zakonodavstvom druge strane. Ekvivalentnost bezbednosnih certifikata u skladu je sa članom 5. ovog sporazuma.

3. Nadležni organi strana obaveštavaju jedan drugog o svakoj eventualnoj promeni u vezi sa određenim bezbednosnim certifikatom za fizičko ili pravno lice, posebno u slučaju njegovog opoziva ili snižavanja stepena tajnosti.

Član 8.

Prevođenje i umnožavanje tajnih podataka

1. Tajni podaci označeni stepenom tajnosti DRŽAVNA TAJNA /SECRETO prevode se i umnožavaju samo uz prethodno pisano odobrenje strane davaoca.

2. Prevođenje i umnožavanje tajnih podataka vrši se u skladu sa sledećim procedurama:

a) fizička lica odgovorna za prevođenje ili umnožavanje tajnih podataka, prema potrebi, poseduju odgovarajući bezbednosni certifikat za fizička lica;

b) prevodi i umnoženi primerci obeležavaju se originalnim oznakama tajnosti i dobijaju istu zaštitu kao i originali;

c) broj prevedenih i umnoženih primeraka ograničen je na broj koji je potreban u službene svrhe;

d) prevodi sadrže odgovarajuću napomenu na jeziku prevoda u kojoj se navodi da sadrže tajne podatke dobijene od strane davaoca.

Član 9.

Uništavanje tajnih podataka

1. Tajni podaci stepena tajnosti POVERLJIVO/CONFIDENCIAL i nižeg stepena tajnosti uništavaju se tako da se onemogući njihova rekonstrukcija u skladu s nacionalnim zakonodavstvom.

2. Tajni podaci stepena tajnosti STROGO POVERLJIVO /RESERVADO uništavaju se tako da se onemogući njihova rekonstrukcija u skladu s nacionalnim zakonodavstvom i uz prethodno pribavljeno pisano odobrenje strane davaoca.

3. Tajni podaci stepena tajnosti DRŽAVNA TAJNA /SECRETO ne uništavaju se, nego se vraćaju strani davaocu.

4. U vanrednim situacijama, kada nije moguće zaštititi tajne podatke ili ih vratiti strani davaocu, strana primalac ih bez odlaganja uništava i o tome, pisanim putem, obaveštava stranu davaoca.

Član 10.

Prenos tajnog podatka između strana

1. Prenos tajnih podataka između strana obavlja se diplomatskim putem ili drugim bezbednim putem koje odobre njihovi nadležni organi u skladu s nacionalnim zakonodavstvom.

2. Ako prenos tajnih podataka obavlja kurir, on mora imati odgovarajući bezbednosni certifikat i biti upoznat sa svojim dužnostima, kao i posedovati kurirski certifikat koji mu je izdao nadležni organ strane koja prenosi tajne podatke.

3. Strane mogu prenositi tajne podatke stepena tajnosti INTERNO/ DIFUSION LIMITADA elektronskim putem, u skladu s bezbednosnim procedurama koje odobre nadležni organi strana.

4. Bezbednosne i obaveštajne službe strana mogu neposredno razmenjivati tajne podatke u okviru svog delokruga, u skladu sa odredbama ovog sporazuma i nacionalnim zakonodavstvom.

Član 11.

Oblast industrijske bezbednosti

1. Pre dostavljanja tajnih podataka u vezi sa ugovorom s tajnim podacima u pogledu ugovarača, podugovarača ili potencijalnih ugovarača, nadležni organ strane primaoca obavestiće nadležni organ strane davaoca o sledećem:

a) da li njihova pravna lica imaju kapacitet da adekvatno zaštite tajne podatke i da li imaju bezbednosni certifikat za pravna lica za postupanje s tajnim podacima odgovarajućeg stepena tajnosti;

b) da li njihovo osoblje ima bezbednosni certifikat za fizička lica odgovarajućeg stepena tajnosti za obavljanje zadataka koji zahtevaju pristup tajnim podacima;

c) da li su sva lica koja imaju pristup tajnim podacima upoznata sa svojim dužnostima i obavezama vezanim za zaštitu tajnih podataka u skladu sa zakonodavstvom strane primaoca.

2. Nadležni organi mogu zahtevati da se u objektu pravnog lica izvrši bezbednosna inspekcija, kako bi se osiguralo kontinuirano ispunjavanje bezbednosnih standarda u skladu s nacionalnim zakonodavstvom.

3. Ugovor s tajnim podacima sadrži odredbe o bezbednosnim zahtevima i o tajnosti svakog dela ugovora s tajnim podacima ili objekta koji je predmet ugovora s tajnim podacima. Primerak bezbednosnih zahteva za svaki ugovor s tajnim podacima prosleđuje se nadležnom organu strane na čijoj teritoriji se izvode radovi, kako bi se omogućio adekvatan nadzor i kontrola bezbednosnih standarda, procedura i praksi koje su ugovarači utvrdili radi zaštite tajnih podataka.

4. U toku pregovora radi zaključivanja ugovora s tajnim podacima između organizacija strana, nadležni organ obaveštava drugu stranu o stepenu tajnosti dodeljenom tajnim podacima na koje se odnose pregovori.

Član 12.

Posete

1. Posete pod kojima se podrazumeva pristup tajnim podacima odobrava pisanim putem nadležni organ strane domaćina.

2. Posetiocce mora adekvatno proveriti nadležni bezbednosni organ strane koja realizuje posetu u skladu s nacionalnim zakonodavstvom.

3. Nadležni organ strane koja realizuje posetu obaveštava nadležni organ strane domaćina o planiranoj poseti dostavljanjem zahteva za posetu.

4. Zahtev za posetu obavezno sadrži sledeće:

a) ime i prezime posetioca, funkciju, mesto i datum rođenja, državljanstvo, broj putne isprave ili lične karte;

b) naziv, adresu, broj telefona i faksa, imejl adresu i informaciju o licu za kontakt u organima, agencijama ili objektima koji će biti posećeni;

c) po potrebi, potvrdu o bezbednosnom certifikatu posetioca i njegovo važenje;

d) razlog i svrhu posete;

e) očekivani datum i trajanje posete koja se zahteva. U slučaju češćih poseta, navesti ukupno trajanje tih poseta;

f) datum, potpis, kao i pečat nadležnog organa.

5. Kada se poseta odobri, nadležni organ strane domaćina dostavlja primerak zahteva za posetu licu nadležnom za bezbednost u organu, ustanovi ili agenciji čiji će objekti biti posećeni.

6. Odobrenje posete ne može važiti duže od jedne godine.

7. Nadležni organi mogu usaglasiti spisak posetilaca koji su ovlašćeni da realizuju češće posete. Kada nadležni organi odobre taj spisak, pravna lica mogu neposredno organizovati posete svojim objektima u skladu s napred dogovorenim uslovima i odredbama.

Član 13.

Povreda bezbednosti

1. U slučaju da se sumnja ili da se utvrdi da je došlo do neovlašćenog otkrivanja, protivpravnog prisvajanja ili gubitka tajnih podataka koji se odnose na oblast primene ovog sporazuma, nadležni organ strane davaoca se pisanim putem bez odlaganja o tome obaveštava.

2. Nadležni organ bez odlaganja pokreće istragu i preuzima sve odgovarajuće mere, u skladu s nacionalnim zakonodavstvom, kako bi otklonio posledice takve povrede bezbednosti. Druga strana će, na zahtev, pružiti odgovarajuću pomoć i biti obaveštena o rezultatima istrage i merama preduzetim radi sprečavanja daljih povreda bezbednosti.

3. Ako do povrede bezbednosti dođe u trećoj strani, nadležni organ strane koja šalje tajne podatke, bez odlaganja, preuzima radnje predviđene u stavu 1. ovog člana.

Član 14.

Troškovi

1. Primena ovog sporazuma ne zahteva troškove.

2. U slučaju bilo kakvih troškova, svaka strana snosi svoje troškove koji nastanu u vezi s primenom i praćenjem primene ovog sporazuma.

Član 15.

Rešavanje sporova

Svi sporovi u vezi sa tumačenjem ili primenom odredaba ovog sporazuma rešavaju se putem konsultacija i pregovorima između strana.

Član 16.

Administrativni ugovori

Nadležni organi strana mogu radi primene ovog sporazuma zaključiti administrativne ugovore.

Član 17.

Završne odredbe

1. Sporazum se zaključuje na neodređeno vreme i stupa na snagu danom prijema poslednjeg pisanog obaveštenja kojim se strane diplomatskim putem obaveštavaju da su ispunjene njihove unutrašnje zakonske procedure neophodne za stupanje na snagu Sporazuma.

2. Na zahtev jedne od strana, ovaj sporazum se može u svakom trenutku izmeniti na osnovu pisane saglasnosti obe strane. Izmene stupaju na snagu u skladu sa stavom 1. ovog člana.

3. Svaka strana može otkazati ovaj sporazum upućivanjem drugoj strani, diplomatskim putem, pisanog obaveštenja o otkazivanju. U tom slučaju, ovaj sporazum biće raskinut nakon isteka šest meseci od dana kada druga strana primi obaveštenje o otkazivanju.

4. U slučaju otkazivanja ovog sporazuma, svi tajni podaci koji su preneti ili stvoreni u skladu sa ovim sporazumom biće zaštićeni shodno odredbama ovog sporazuma, osim ako strana davalac pisanim putem ne oslobodi stranu primaoca takve obaveze.

Sačinjeno u Madridu dana 13. marta 2014. godine u dva originalna primerka, svaki na srpskom i španskom jeziku, pri čemu su svi tekstovi podjednako verodostojni.

Za Republiku Srbiju

za Kraljevinu Španiju

dr Goran Matić

Feliks Sanz Roldan

direktor Kancelarije Saveta za nacionalnu
bezbednost i zaštitu tajnih podataka

državni sekretar
direktor Nacionalnog
obaveštajnog centra

Član 3.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije-Međunarodni ugovori”.

O B R A Z L O Ž E N J E

1. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o potvrđivanju Sporazuma između Republike Srbije i Kraljevine Španije o razmeni i uzajamnoj zaštiti tajnih podataka sadržan je u odredbi člana 99. stav 1. tačka 4. Ustava Republike Srbije koja propisuje da Narodna skupština potvrđuje međunarodne ugovore kada je zakonom predviđena obaveza njihovog potvrđivanja.

2. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

1. Donošenjem Zakona o potvrđivanju Sporazuma između Republike Srbije i Kraljevine Španije o razmeni i uzajamnoj zaštiti tajnih podataka Republika Srbija pokazuje spremnost da bilateralnu saradnju sa Kraljevinom Španijom unapredi i u sektoru bezbednosti, uz međusobno definisan način razmene i zaštite tajnih podataka.

2. Donošenjem Zakona o potvrđivanju Sporazuma stvara se pravni okvir za intenziviranje i unapređenje saradnje sa jednom od država članicama Evropske unije i NATO. U Strategiji nacionalne bezbednosti Republika Srbija je definisala osnovna opredeljenja politike nacionalne bezbednosti među kojima je i unapređenje odnosa sa članicama Evropske unije i NATO.

3. Donošenjem Zakona o potvrđivanju Sporazuma stvaraju se uslovi zajedničkog delovanja protiv izazova, rizika i pretnji koji se odnose ne samo na Republiku Srbiju već predstavljaju globalne izazove, rizike i pretnje.

4. Donošenjem Zakona o potvrđivanju Sporazuma stvaraju se uslovi za efikasniju saradnju državnih organa Republike Srbije i Kraljevine Španije u oblasti unutrašnjih poslova, pravosuđa, spoljnih poslova, odbrane i službi bezbednosti kao i saradnju sa privrednim subjektima sa teritorije druge države čije poslovanje se odnosi na oblasti namenske industrije i proizvodnju i pružanje usluga za potrebe bezbednosnog sektora.

3. OCENA POTREBNIH FINANSIJSKIH SREDSTAVA

Za ispunjenje potrebnih bezbednosno-tehničkih standarda za primenu ovog zakona biće obezbeđena sredstva iz budžeta resornih ministarstava i drugih državnih organa.

Međunarodnu saradnju u oblasti razmene i zaštite tajnih podataka naša zemlja je započela zaključivanjem Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Organizacije severnoatlantskog pakta (NATO) o bezbednosti informacija i kodeksa o postupanju („Službeni glasnik RS - Međunarodni ugovori”, broj 6/11) i Sporazuma između Republike Srbije i Evropske unije o bezbednosnim procedurama za razmenu i zaštitu tajnih podataka („Službeni glasnik RS - Međunarodni ugovori”, br. 1/2012). Za potrebe primene ovih sporazuma formiran je Centralni registar za strane tajne podatke u Kancelariji Saveta za nacionalnu bezbednost i zaštitu tajnih podataka kao i podregistri u Ministarstvu spoljnih poslova, Misiji Republike Srbije pri NATO u Briselu i Misiji Republike Srbije pri Evropskoj uniji, Ministarstvu unutrašnjih poslova, Ministarstvu odbrane i Bezbednosno informativnoj agenciji. Razmena tajnih podataka sa NATO-m i Evropskom unijom, bez obzira na to što su sporazumi potvrđeni, otpočela je tek kada su Centralni registar i podregistri u napred navedenim misijama, ministarstvima i drugim organima formirani i prošli sertifikacionu posetu ekspertskeg tima NATO, a zatim i Evropske unije.

S obzirom na to da u našoj zemlji već sada postoje kapaciteti u okviru postojećih registara za razmenu tajnih podataka, ista procedura koja je primenjena za potrebe razmene tajnih podataka sa NATO i Evropskom unijom biće primenjena i sa drugim državama. To znači da je za proširivanje postojećih registarskih kapaciteta, ukoliko oni nisu dovoljni, potreban dogovor srpske i druge ugovorne strane, a zatim i da se realizuju sertifikacione posete ekspertskih timova obe zemlje koji će se uveriti da su isunjeni svi bezbednosni uslovi za čuvanje tajnih podataka u Centralnom registru i podregistima u drugoj državi.

U skladu sa napred iznetim, ukazujemo da kapaciteti za razmenu tajnih podataka postoje, a da njihovo proširivanje ili otvaranje posebnih registara u drugim organima za tajne podatke španske strane predstavlja dug proces kojem prethodi odluka obe strane i formiranje registra za šta će blagovremeno planirati sredstva svi organi u okviru limita na svom razdelu u skladu sa planiranim obimom razmene tajnih podataka.